

ANANDA DANSA ESTRENA AL GREC

La guerra evocada

La companyia valenciana Ananda Dansa ha presentat a Barcelona el seu últim espectacle. Un joc abstracte de records que abasten tres anys de guerra civil, convertits en dansa i teatre.

Eduard Company i Fonts

Lloc, la Casa de la Caritat. S'ha de creuar un extens pati interior abans d'arribar a l'entrada de l'escenari. El pati és ple de plantes, uniformes, situades en dues rengleres paral·leles. Més enllà, encara dues llesques de pati mal encimentat, on s'ubiquen alguns automòbils, entre els quals n'hi ha un que ressalta: model furgoneta, duu matrícula de València i, a les bandes, les inscripcions «Ananda Dansa».

Tot al voltant hi ha quatre façanes que limiten el recinte, façanes antigues, amb pedaços de rebossat després pels anys i la inexistent cura per mantenir-les amb un mínim de decència. De color ocre, s'endevena darrere la malme-sa pintura uns dibuixos arquitectònics d'estil difícilment identificable, sobre els quals una ingent quantitat de finestres simètriques ajuden, amb el seu també deteriorat aspecte, a convertir l'indret en un complex inusual, una mica trist, llòbrec.

Una volta es travessa el portal que duu a l'escenari, l'aparença de grisor canvia radicalment. Un allargassat pati de butaques, sostingudes per una estructura metàl·lica, muden, amb el seu roig impecable, l'amargor de l'indret, li donen un aire més càlid i acollidor. L'escenari, ample, és negre mat; el teló, grana; el sòl, blanc. Dos plàtans arcaics però reblerts de fulles consoliden el contrast. Fa olor a natura, a història, a persones, a art.

«La Casa de la Caritat és un indret molt bonic, i l'escenari, immillorable —comenta Rosàngels Valls, directora d'Ananda Dansa—. És una de les coses que marquen un festival. Ací, a nivell d'infraestructura, a nivell d'organització, tot és pràcticament perfecte. L'espai està molt ben aprofitat, l'escenari està ben condicionat, tot resulta confortable, tant per al públic com per a nosaltres». «Ananda Dansa és una companyia cara, utilitzem cent focus, un escenari de grans dimensions i

torn de l'edifici, la part que pot observar-se ara per damunt de l'escenari».

Dins de la programació del Grec 87, Ananda Dansa ha presentat, del 8 a l'11 de juliol, el seu espectacle *Crònica civil (V-36/9)* que, com el títol ja fa preveure, tracta de la guerra civil espanyola.

«És un espectacle creat per Edison Valls. En la guerra civil, València va

molts petits detalls quant a escenografia, i aquí ens els han resolt com en pocs llocs ho han fet. Sí, hi ha potser un cert contrast, un espectacle modern dins d'un marc antic, però això, de nit, no es notarà. No parareixeran més que els arbres i els focus, i la claror d'aquests últims impediran veure l'en-

ser capital de la República, i vam voler donar una visió de la gent de la nostra generació, del que van ser aquells anys per a nosaltres, del que ens han influït, i convertir-los en un resultat escènic. El que vam fer primer va ser recórrer als nostres records, els més pròxims, ja que de la guerra civil no en

teníem, i també als dels nosres pares, que aleshores tenien setze, disset, divuit anys. Ells ens van contar que a València pràcticament no va haver-hi guerra, només al final va haver-hi bombardejos, de manera que, per a ells, els resultà tres anys de vacances, que van passar al carrer dedicant-se a jugar».

«Llavors, les anècdotes que ens van explicar d'aquells jocs, com sentien els bombardejos i les sirenes, com havien d'anar a arrecerar-se, tots aquests records. I ens adonarem que hi havia un paral·lelisme amb la nostra infantesa. Fèiem jocs semblants, perquè amb la

el caràcter dels nens, com van evolucionar, i alhora ajuntar-ho amb els nostres propis records. És, doncs, un espectacle difús, abstracte, com ho són els records».

Van ultimant-se els detalls per a l'espectacle. Homes i dones s'afanyen per col·locar focus, pintar els plafons de les bandes i el central, serrar fustes amb destinació desconeguda, fer comprovacions de tota mena. És d'allò més senzill imaginar-se l'escenari ple d'actors i ballarins, la música i els focus, sumint l'ambient en un tot, temps a través, fins a enquadrar la nit barcelonina en

«Som una companyia de teatre de la dansa, dansa-teatre, on les xiques són ballarines i, els xics, actors, i busquem un llenguatge corporal més que no un d'oral. Ho coreografem tot, fins el més mínim gest és dansat. L'espectacle és ple de pietat, de compassió per aquells anys».

Mentrestant, Rosàngels Valls, alhora que va desgranant l'essència de l'obra, estudia vagament un fulletó que una dona ha anat repartint pacientment butaca per butaca. S'hi pot llegir la biografia de l'espectacle, a càrrec d'Edison Valls. L'última frase és colpidora: «una història atapeïda de repeticions, com el joc dels infants, actes difusos, gestos màgics sense sentit i pors».

Va fent-se tard, la claror encara és intensa, però el sol ja ha desaparegut. Rosàngels Valls parla, tanmateix, amb tranquil·litat. La seva expressió és sol·lícita, afeble, els seus moviments, acurats, quasi amb la delicadesa que requereix l'escenari en plena actuació. El seu cos es mou tot juguinejant amb les faldilles amples que oculten l'esveltesa de la ballarina que porta dintre seu.

«Tinc por ara pels barcelonins. A Barcelona és la primera vegada que ens presentem, i el públic d'ací és molt tancat, estimen molt les seves coses, defensen els seus productes i, a més, s'encarreguen d'enaltir-los i amb raó, perquè són molts bons. Per tant, estem emocionats, alhora que temorencs, perquè no sabem quina serà la reacció de la gent davant del muntatge, ja que ens consta que el públic d'ací és molt exigent i estan acostumats a veure coses importants».

Es despedeix, ja ha de marxar. Al desig de bona sort, respon amb un «¡Merda!» desconcertant. «Digues merda, que desitjar bona sort duu poca fortuna». Merda, doncs. «Gràcies», i somriu.

Passen dos quarts de l'hora prevista i l'espectacle encara no s'ha iniciat. Un problema amb una ballarina n'és la causa. La gent aprofita per prendre un cafè o un refresc. La nit és ideal. A les onze, sona la sirena que anuncia el principi de l'espectacle. El públic, acomodats ja a les butaques espera breus segons.

Les llums s'enfosqueixen progressivament. Se sent el so d'unes campanes i la música enceta els primers compassos reiteratius, hipnòtics. S'obre el tel·ló. Apareixen els ballarins estàtics durant un temps indefinit. Un d'ells llança un avió de paper i a poc a poc s'inicia un dinamisme que caracteritza l'espectacle, infantil, de joc, de records, de guerra. Són Ananda Dansa.

«Busquem un llenguatge corporal més que no oral»

dictadura s'aturà la història, i l'única diferència que vam poder establir va ser la de la por, la del perill. L'espectacle és l'intent de mesclar els nostres records amb els d'ells, possiblement per una qüestió d'honestedat. Per tant, *Crònica civil* (V-36/9) és una remembrança del pas d'aquests tres anys en

la València del 36 al 39, cinquanta anys enrere.

Rosàngels Valls comenta: «Quant a la interpretació, mai no pots reflectir un record, sinó que el que has de fer és apartar-te de tu mateix per sentir-lo. Mai no veus, indubtablement, els records tal com són».